

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po nj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Hrvaško-srbski razpor.

p. Znano je, da je bil zunanji povod lanskih zagrebških izgrediv ponatis nekega članka belgrajskega »Književnega glasnika« v zagrebškem »Srbobranu«.

Zelo zanimivo je, da pisatelj tega članka temelji svoja izvajanja na glasovito narodnostno teorijo slavne Poljaka, znanega graškega vseučiliškega profesorja državnega in upravnega prava, profesorja Ljudevita Gumpłowicza, iz čegar peresa je mogel tudi naš list pred kratkem skoro istočasno z »Antropologisch-politische Revue«, z rimsko »Rivista della sociologia internazionale« in varšavsko »Krityka« priobčiti velezanimivo študijo o »Srbih in Hrvatih, ki je vzbudila pri nas toliko vseobčnega zanimanja.

V 5. številki veleuglednega, v Varšavi izhajajočega političnega, socialnega in literarnega tednika »Prawda« od 31. prosinca t. l. pa zavrača po vsem učenem svetu prosluli graški sociolog piščeva izvajanja, ki so imela tako žalostne posledice, v »Pleme in narod« naslovljenem interesantnem članku kar najodločnejše.

Ali morejo politične teorije vplivati na tek političnih dogodkov — začenja Gumpłowicz — kdo bi to še vpraševal? Zlasti pa menda ni več dvomljivo, da si politične in družabne struje vsvarjajo svoje teorije, katere vstrezajo njih trenutnim potrebam. Navadno pa imajo politične teorije le simptomatičen pomen; v njih ni nobenih znanstvenih resnic, temveč one so le izraz gotovih družabnih potreb in zahtev.

Toda vse politične zahteve niso — da se tako izrazim — vsvarjajoče, t. j. ne znajo si vselej vsvariti originalnih teorij. V takih slučajih se zatekajo k umetnim poskusom pojasniti eksistujoče teorije in jih prikloniti v prilog svojim smotrom. O takem slučaju moram danes govoriti. Spominjamo se še žalostnih dogodkov lanskega leta v Zagrebu; pripetile so se ondi krvave praske

med Hrvat in Srbi. Neposredni njihov povod — bolje: protiveza je bil članek, objavljen v srbskem »Književnem Glasniku« v Belemgradu, o Srbih in Hrvatih od »N. S.«, kateri je, objavivši ta članek z dodatki v drugi izdaji kot posebno brošuro, napisal na naslovu popolno svoje ime: bil je gospod Nikolaj Stojanović. Torej v tem članku avtor, Srb, svetuje Hrvatom, da bi se spojili s Srbi, da bi se kot »pleme« popolnoma privtelesili v srbski narodnosti in se z njo spojili. Da srbski patrijot želi anektovati vso Hrvatsko in vse Hrvate za Srbijo, ni nič čudnega, in bržkove noben hrvatski patrijot ne bi imel nič zoper to, če bi Srbi hoteli svojo narodnost zatajiti v korist Hrvatski in postati Hrvatje. Take kontrarne in nasprotna zahteve različnih in med seboj rivalizirajočih narodnostij so naraven pojav; pomislimo samo, kaj se godi v avstrijski Šleziji med Čehi in Poljaki in v vzhodni Galiciji med Poljaki in Rusini. V želji gosp. Stojanovića torej ni nič čudnega. Toda to željo je bilo treba podpreti s kakšno teorijo: čemu so pa politične teorije? V tem momentu pa vsesrbska tendenca nima originalnih teorij v izobilju, i g. Stojanović se ni znal samostojno izogniti tej nepriliki. Nič drugega mu ni kazalo, nego da je pograbil neko teorijo, ki mu je bila najbolj pri roki ter se mu je zdela najboljša, in jo je priklopil v prilog svojemu cilju. Žrtev te nekoliko nasilne operacije je, žal, postal pisec tega-le članka.

Že v »Glasnikovem« članku pravi g. Stojanović, da se je dotlej srbsko hrvatska zadeva razmotrivala samo s filozofskega in etnografskega stališča, toda brez vidnega rezultata. On je to vprašanje revidiral s sociološkega stališča, »opirajoč se pri tem najbolj na splošno priznano teorijo Gumpłowicza«. Ker pa ta teorija trdi, da je pleme »etniška izobrazba« in narod »kulturalna izobrazba«, in da vsak narod sestoji iz nekoliko plemen, izvaja g. Stojanović odtod posledico, da se Hrvatje kakor pleme

(?) morajo spojiti s Srbi kot z narodom, in — spojeni z le-tem — tvoriti z njimi eno narodnost. Ne čutim se poklicanega, gasiti srbsko-hrvatsko strast ali sploh se mešati v to zadevo: toda g. Stojanović se sklicuje na svojo teorijo, in sicer ne le v članku, kateri je pred nekoliko meseci povzročil tako fatalen učinek, temveč še tudi znova v brošuri, katere je očitno »agitacijska« — torej sem vsled tega primoran, posebej javno proglasiti, da nikdar in nikoli nisem oznanjal podobne teorije, kakršno mi podtika g. Stojanović. Nič ne obojam g. Stojanovića, češ, da bi bil imel slab namen, izjaviti pa moram, da je izvestno v patrijotičnem navdušenju, iskaje argumentov v oporo svoje vsesrbske tendencije, popolnoma napačno razumel dotična izvajanja, nahajajoča se v moji knjigi avstrijskega državnega prava (2. izd. 1901.) in v moji razlagi splošnega državnega prava (2. izd. 1897.)

Razločujoč v prvi teh dveh knjig narode in plemena, ki tvorijo avstro-ogrsko monarhijo, pišem o razliki med plemenom in narodom tako-le: »Pleme se od naroda razlikuje po jedrnatosti družabne strukture, zlasti po znamenitejši historični preteklosti in kulturnem razvitku, kakor tudi po razmerju manjši obljudenosti. Plemenom v Avstro-Ogrski se lahko prištevajo: Rusini v Galiciji in na Ogrskem, Slovaki na Ogrskem, Slovenci v planinskih deželah, Ladinci v Furlaniji. Vsa ta plemena so etnično dokaj enotna, obstojé pretežno z enega družabnega sloja, osobito s poljedelskega ali malorokodelskega; nimajo veleposestnikov (plemstva) in le zarodke meščanstva« (str. 65). O Hrvatih med plemenom nisem niti črtnil, niti bi jih ne mogel prištevati med plemena, ter očitno ne spadajo pod gori navedeno definicijo plemena! O Hrvatih posebej

*) Izšli sta ti deli samo v nemščini: Das oesterreichische Staatsrecht. 2. Auflage, Wien, Mainz. 1902, in Allgemeines Staatsrecht, Innsbruck Wagner, 1897.

govorim na drugem kraju istega dela, v oddelku o »historično-političnih individualnostih« (str. 73). Govoreč o deželah, kjer se v okrožju avstro-ogrsko monarhije reprezentirajo posebne »historično-politične individualnosti«, sem poleg nemških dežel, kot Tirolske, avstrijske nadvojvodine, dežel krone sv. Vavra (Češke, Morave in Šlezije), Galicije, Lodomerije za Bukovino vred (zaradi česar me je svoje dni napadel prof. Starzyński v Lvovu, protestujoč zoper to kombinacijo Bukovine z Galicijo!) osobito poleg Ogrske povdral »Trojedino hrvatsko-slavonsko-dalmatinsko kraljestvo«. Razpravljajoč dalje o bistvu historično-politične individualnosti pravim ondi, da nastaja ista »iz dolgotrajne spojitve nekoliko dežel v eno gospostveno organizacijo«, in da torej taka »historično-politična individualnost« zaradi te svoje preteklosti zavzemlje posebno pravno-politično stališče v gospostvu.

Potemtakem ne le da nisem Hrvatov deval med plemena, ampak med narode in narodnost, sem vrhu tega Trojedino hrvatsko-slavonsko-dalmatinsko kraljestvo celo prištel v število historično-političnih individualnosti, imajočih pravico do samostojnega pravno-političnega stališča v avstro-ogrski monarhiji.

Naj mi tedaj g. Stojanović laiskavo pove, na kakšen način se sklicuje na mojo »priznano teorijo«, češ, da so Hrvatje »pleme«, katero — če je označimo kot tako — se mora spojiti s srbskim narodom? G. Stojanović je zagrešil veliko zmotu. Gotovo ni imel pred seboj mojih knjig, pisoč svoj članek in izdavajoč ga sedaj v drugem izdanju kot posebno brošuro.*) Ampak tisto, kar jaz razkladam o plemenih (n. pr. o štajersko-kranjskih Slovincih), da v nadaljnjem razvitku sredi ugodnih razmer in okoliščin, lahko postanejo narod in stvorijo posebno narodnost, je on pomotoma prenesel na

*) Srbi in Hrvatje, 2. izd. Novi Sad 1902. — Prawda, 1902, str. 44—46.

Hrvat, kateri so vendar po starodavni svoji zgodovini že davno narod, kateri so si stvorili posebno narodnost in tvorijo posebno historično-politično individualnost v okrožju avstro-ogrsko monarhije — ravnotako kakor Ogrji in Čehi na Češkem, Moravi in v Šleziji.

Ako se pa g. Stojanović, o čimer ne dvomim, prepriča, da se je zmotil in da se ni lepo name skliceval, pričakujem od njegove lojalnosti, da to zmotu javno prizna. Kakšne znanstvene nazore imam pa jaz o teh dveh narodih in narodnostih, o Srbih in Hrvatih, to sem nedavno raztolmačil na tem mestu, ne da bi imel pri tem najmanjšega namena umešavati se v aktualno srbsko-hrvatsko politiko.

Vzajemnost v armadi.

Najmočnejša dualistična vez med Avstrijo in Ogrsko je vsekakor vzajemnost armade. Na to vzajemnost se računa v Avstriji s takim zanosom in s toliko samozavestjo, da brez obotavljenja prispevamo dve tretjini vseh vojnih stroškov. Drugače na Ogrskem. Tudi Madjari ne podcenjajo velike važnosti močne armade kot prvi pogoj močne države; tudi naših prispevkov ne zametujejo, vendar ni nič v dualizmu Madjarom tako zopernega, kakor značaj v skupni armadi. Skupnost v armadi se namreč kaže v nemškem poveljnem jeziku. In to je, kar Madjare neprestano opominja na ponesrečeni poskus l. 1848. Ta armada z isto uredbo, kakor je dandanes, je bila, ki jim je neusmiljeno prečrtala vse račune.

Sicer je ta vzajemnost dandanes le še nekakšna platonična. Nemški armadni jezik je omejen le zgolj na poveljne izraze. In za podčastnike kakor že tudi za častnike zadostuje, da se priuče kopici povelj, ako ista tudi ne razumejo. Ravno tako notorično je, da so častniki ogrske narodnosti v skupni armadi prepojeni z narodnim duhom. Tega svojega prepričanja in mrznje do nemščine in vsega avstrijskega tudi pri nobeni

LISTEK.

Iz življenja bednih...

Novela. — Spisal Sorin.

Kadar sedim ob samotnih dnevih sam doma pri oknu in zrem mimo idočih ljudi, filistrske obraze dolgo-krakih frakarjev, utrujene delavce ali bledolična mestna dekleta, mi vselej nehote stopi pred oči mlada blede deklica, ki sem jo včasih tako pogosto videl v parku, ki se je sprehajala z mladim golobradim kavalirjem.

Kadar sem pogledal v mraku skozi okno, sem videl vselej isti prizor: Mladi gospodič je vodil deklico za roko po parku, ji šepetal vedno kaj na uho, a ona se mu je smejala tako zvonko, tako nedolžno, da so ju včasih ljudje od strani opazovali.

Stanoval sem takrat zunaj mesta v enonadstropni hiši poleg parka. V moji sobi je stanoval tudi moj prijatelj Dragotin. Večkrat sva se menila o onem srečnem parčku in zelo radovedna sva bila kdo sta.

A poizvedel ni nihče ničesar

gotovega. Moj prijatelj, dokaj starejši kot jaz, je bil strašno zaljubljen v ono dekle. Vselej, kadar je videl njenega ljubimca, je postal nekako čuden, da skoro jezen, in večkrat mi je rekel: »Da bi vedel, kakšne namene ima on ti tepec s tako nedolžnim dekletom. Sicer me ne briga ta stvar, a vendar ...

Drugo leto je odšel moj prijatelj na vseučilišče. Tudi jaz sem odpovedal stanovanje in se preselil v drugo predmestje. Toda zelo sem se zmotil. Mislil sem si, češ tu bo cenejše stanovanje. Nekaj ceneje je bilo pač, a zaradi tega mnogo slabše. V sobi, kakor tudi na ulici je bilo vedno temno. Solnce je le malokdaj videlo tlak ulice, ker je bila ravno v nasprotno stran obrnjena, še manj pa notranjost moje sobe. Poleg tega je bilo v sobi vedno mokro in nesnažno. Ob zidu so bile luknje, skozi katere so prihajali pogosto neljubi gostje — miši.

Nasproti mojemu stanovanju je bila velika tovarna za tabak. Dan na dan sem moral poslušati zoprne stroje, piščalke in druga orodja.

Večkrat sem gledal skozi okno v mračne prostore zakajene tovarne in se zamislil v bitja, ki so delala kot stroji ves dan ... A kadar je zazvonilo poldne, se je vsulo iz te velikanske delavnice nebroj prisiljenih strojev. Gledal sem te ljudi ... Sami mračni, temni brezizrazni obrazi. Na njih ni bilo znati ne bolelosti, ne veselja, ne ničesar.

Le malokdaj sem videl koga, da bi se nasmehnil, a še ta smeh je bil včasih naravnost smešen ...

Videl sem na primer starca, ki se je vedno resno držal, da se je vselej zasmejal, kadar je zagledal mlado deklico, ki mu je prinesla v strganem košku skromno kosilce. In kakšne so bile šele ženske ... Brez vsake podobe. Prsi slabše kot možke, basiravno komaj dvajset let stara, v obraz zabuhla, okolu oči grozna, poleg tega upognjena ...

Večkrat sem premišljeval to življenje, življenje, sužnjevo, strojevo — živih ...

Nekega nedeljskega popoldne greva s prijateljem Dragotinom, ki

je bil za nekaj tednov spet v mestu na počitnicah, na izprehod.

Bil je pomladanski dan, lep, kakršnega nam more prinesiti le mesec maj. S prijateljem sva krenila v gozd nad mesto in gledala po cvetoči ravnini, ki je oživila na novo. Dolgo časa sva sedela v prijetnih gostolistnih kostanjih in se naslajala s krasoto in čarom pomladnega dneva.

Pravila sva si vesele in žalostne dogodke, odkar se nisva videla. Bilo ni seveda ničesar posebnega, vendar je naju zanimalo.

Kmalu se je začelo solnce pomikati bliže proti zatonu. S prijateljem zapustiva gozd in greva nazaj proti mestu. Dolga vrsta ljudi se je vila med zelenimi travniki v mesto. Tukaj si lahko videl vse. Poleg ponosnega in bogatega meščana, trgovca, s smodko v ustih, je stopal ponižen predmestni črevljarček s svojo boljšo polovico, tam se je zbrala zopet gruča mladih ljudi, ki so zbijali šale. Vse je bilo pomešano, vojaki, roko-delci, obrtniki, bogatini in siromaki možki in ženske ...

Dragotin in jaz sva tiho korakala med to reko v mesto. V predmestju sva sedla v park na klopič. Mimo naju so prihajali ljudje, a nisva se zmenila zanje. Moj prijatelj je bil zgovoren človek in besed mu ni nikdar zmanjkalo. Vedno je vedel povedati, kaj novega, če je bila tudi v njegovi glavi porojeno ...

Mrak je že legal na zemljo, a ljudje so še vedno vrel mimo naju. Kar me prijatelj sune z roko in reče: »Poglej jo, Janko!« Jaz ga gledam, kaj hoče, a ko vidim, kam zre, začnem gledati še jaz tja. Stresel sem se. Zgledal sem znan obraz, a v prvem hipu se nisem mogel spomniti, kje sem ga že videl. Še-le ko pride ona postava blizu, sem spoznal deklico, ki sva jo s prijateljem tolikrat videla v parku, ko se je sprehajala z mladim golobradim kavalirjem.

A kakšno je bilo dekletce takrat in sedaj! Zdela se mi je taka kot roža, ki so ji odpadli cvetni listi. A prej je bila lepša, kot razcvitajoči se popek vrtnice. Na obrazu se ji je

prilike ne prikrivajo. Brezdvomno sme očetnjava na te svoje sinove v kritičnem času ravno tako zanesljivo računati, kakor na prostovoljne narodne junake iz leta 1848. A to še ne zadostuje madjarskim šovinistom. Mrzi jih, da je še vedno mnogo avstrijskih častnikov v njihovih polkih in da se še vedno sliši nemščina v armadi.

In sedaj je pričela ogrska opozicija dolgo pripravljene boje proti skupnosti armade z vso neizprosno pripravljenostjo. V avstrijskih krogih se ali res ne zavedajo ali se pa nočejo zavedati vse resnobe, ki grozi sedaj iz Budimpešte. Tudi vladne stranke v ogrskem državnem zboru ne kažejo nikakega odpora, le toliko, da same ne pomagajo v tem boju.

Nasprotja, ki ga je izzval s svojim govorom grof Andrassy, se ne sme smatrati preresnega. V srcu pač ni razlike med Andrassyjem in Kosuthom. Prvemu kot drugemu je ideal samostojna madjarska armada. Da je Andrassy skušal ugoditi želji na zgoraj, je storil iz dobro preračunjenih vzrokov. Njegov govor je bil kandidatni govor za ministrsko predsedstvo. Ob koncu pa je tudi Andrassy izrazil isto željo, kakor govorniki opozicije, samo v drugi obliki. Dočim namreč opozicija stavi glede armade brezpogojne zahteve, je iste Andrassy povdarjal kot nedostatke v armadi. To ni drugače mogoče. Vseh Madjarov stremljenje brez razlike strank gre za to, si položiti temelj za samostojno ogrsko armado, ki bo glede moštva in častnikov strogo omejena le na državne meje. Odpor temu stremljenju je vedne slabše, agitacija se je zanesla v zadnjo ogrsko vas, in vsakdo, ki bi si upal očitno braniti skupnost armade, se proglasi za narodnega izdajalca.

Končno bodo Madjari dosegli svoj cilj, ker nasprotovanjanja iz Avstrije pač ne bodo veliko zalegla, kajti Madjari so pač Madjari, dočim Avstrije pravzaprav ni, temuč imamo le narodnosti s svojimi separastičnimi težnjami.

Ogrski državni zbor letos sploh ne pride iz viharjev. Ne le, da se bo pečal še morda mesece z brambno predlogo, čakata ga še dve delikatni zadevi: zvišanje civilne liste in budget. Ministrski predsednik Széll je predlagal vsled tega, da se seje za ta čas podaljšajo za eno uro.

Pogodbena pogajanja z Italijo.

Ne da bi javnost za to znala, vrše se med Avstro-Ogrsko in Italijo intenzivna pogajanja glede nove trgovinske pogodbe. Italijansko časopisje ni tako brezbrizno, temuč razpravlja temeljito to vprašanje. Posebno novi avstro ogrski avtonomni carinski tarif

je predmet italijanskim kritikom, ki trdijo, da je carinski tarif naperjen proti Italiji. To pa ni istina. Naš carinski tarif je le posledica trgovske politike, kakršno so uvedle zadnja leta vse velesile v Evropi. Napram zvišanju agrarne carine v Nemčiji je morala Avstrija svojo industrijo z višimi carinami zavarovati. Ker pa hoče Avstrija skleniti z Italijo trajno pogodbo, kar baže ni mogoče brez koncesij, je pripravljena celo odnehati glede vinske klavzule. V sedanjem obsegu si seveda ne upa obnoviti vinske klavzule, ker bi bilo to proti izrečni želji vseh avstrijskih vinorejcev, priznati se hoče vsaj gotovim vrstam italijanskih vin, ki se rabijo v Avstriji za mešanja malopitnih vin, izjemno carino. Takega vina pa bi se ne smelo uvaževati več kot 300.000 do 400.000 hl. na leto proti carini 12 gld. Tudi lesno industrijo se hoče pri tej priliki primerno zavarovati. Dosedaj pa so se zato pobrigali le koroški lesni industriji. Zveza koroških lesnih industrijev je sklenila na svojem shodu v Spitalu resolucijo: Vlada in poslanska zbornica se pozivljata, zabraniti premočnemu izvažanju mehkega lesa s tem, da se v novi carinski zakon sprejme določba, da je napram državam, v katerih je carinski tarif za rezani les in lesne snovi višji kot trikratni znesek carine na surovi les, pobirati retorzijsko carino, da doseže ta znesek.

Politične vesti.

— Delegacijsko zasedanje, ki bi se imelo vršiti meseca maja, se baže preloži na september. Vendar pa se želi z ozirom na položaj v Macedoniji, da se skličeje delegacije že na spomlad.

— Glede uradovanja v prenešenem delokrogu so sklenile nekatere nemške občine na Češkem leta 1897., da to uradovanje ustavi. Sedaj pa je dobila mestna občina v Litoměřic od okrajnega glavarstva strog ukaz z zagroženo kaznijo, da takoj zopet začne z evidenco vojaško obveznih oseb. Proti ukazu se bo občina pribožila na namestništvo.

— Proti poljskim gimnazijcem v Poznanju se je začela kazenska obtožba, ker so pripadali tajni dijaški zvezi.

— Zaradi mobiliziranja na Turškem je razposlala bolgarska vlada okrožnico velesilam, v kateri jih opozarja na te vesti ter izjavlja, da bo tudi sama morala pričeti s primernim oboroževanjem.

— Med Abesinijo in Francosko je nastala močna napetost. Menelik je pretrgal s francoskim poslanikom vse vezi ter ga pozval naj zapusti Abesinijo.

— V Avstrijskem trgovinskem ministrstvu se zgođe v kratkem ve-

like spremembe. Sekcijski šef baron Weigelsperg gre v pokoj, obenem postane sekcijski šef Wibiral tajni svetnik. Naslednik Weigelsperga bo ali titularni šef dr. R. Hasenöhrli ali pa Viktor Matajeh.

— Vsenemci so imeli pretečeno nedeljo shod v Mostu. Izrekli so se odločno proti spremembi poslovnika. Wolfu se je izreklo popolno zaupanje Schönererju za nezaupnica.

— Kitajska cesarica Tsu-Hai ni umrla, temuč je sprejemala na novega leta člane diplomatskih zastopstev.

— Vojvoda Tetuan je umrl včeraj v Madridu.

— Chamberlainje imel v Bloemfonteinu javni govor, v katerem je grajal nehvaležnost nekaterih Burov napram Angliji. Pozival je Bure, naj stopijo v prijateljsko razmerje z Anglijo, za kar jim obljubi, da se bodo spoštovali njihovi zakoni, vera in običaji.

Skrb za ubožce.

II.
Duhovnik dr. Ratzinger, ki je spisal obširno zgodovino cerkvene skrbi za reveže najde v tem času le v Skandinaviji nekaj organizirane skrbi za reveže. Skrbelo se je v nemških državah za reveže, v boga-ime se je dajalo na cestah, pred hišami, cerkvami, ob veselih, žalostnih dogodajih; vsaki samostan imel je bolnico, sirotišnico; posamezni samostani so bili le za postrežbo bolnikom (Hospital). Celo kopališča za revne bolnike je imel srednji vek (Seebäder), v katerih se je revež skopal in se mu je krvi puščalo ter dalo jesti, piti. Tudi redovi, zadruge za oskrbo revežev so nastali. (Spitalorden) Johanniter-Deutschorden, red sv. Duha. Z vso mogočo ljubeznijo skrbi se tu in tam za reveže. S skrbjo za reveže se je mislilo pridobiti zveličanje. Kdor si je mislil zveličanje pridobiti, in teh je bilo v srednjem veku veliko in večina, daroval je cerkvi, če drugega ni imel, svojo osebo, vstopivši kot tlakar v njeno gospodarstvo. Cerkev je za bičevala vernikom, da zamorejo dobra dela pripomoči k zveličanju. Ljudje so noreli, dajali in le dajali in našle so se ženske, ki so poljubljale najostudnejše rak-rane reveža, ter pile vodo, s katero so spirale take rane. In učila je ta cerkev, da je revežu dani dar veliko več vreden, ako gre skozi roke duhovnika. Po kanoničnem pravu je bila poslednja volja le veljavna, če je bil duhovnik pri napravi iste prisoten. Neizmerno veliko premoženja dobila je cerkev v ta namen, da revežem pomaga. Ali do organizacije skrbi za reveže srednjeveška cerkev ni prišla, do take organizacije namreč, ki bi za to skrbela, da ozmogoči pretečo revo in odpravi kolikor toliko že obstoječo. Pregleda brez vse reveže ni bilo. Vsak samostan, vsaka bolnišnica je zase skrbela. Nobene zveze ni bilo med posameznimi instituti. Tudi za manjši krog ni predpisan kak red oskrbi revežev. Nekaj revnih ljudi je našlo

dobro postrežbo, velika množica pa ni. Kdor je beračiti znal, je dobro izhajal. Le okolo samostanov, božjih potov, okolo škofij je bila najti skrb za reveže, na širni doželi ne. Na tej strani preveč, na drugi nič. Zato je pa tudi v vseh krščanskih deželah v srednjem veku beračev in prekanjenih le mrgolelo. Le v 14. stoletju prihajajo prepovedi beračenja. Cerkev je imela velikanski aparat, več kakor polovico vsega premoženja tedaj njej podvrženega sveta. Ona bi lahko uredila dobro skrb za reveže, katerih je okoli nje le mrgolelo. Za take organizacije katoliški duhovnik ni bil. Ko je obogatel, se je malo brigal za krščansko ljubezen. Zaradi tega so se vedno obnovljali in strožje predpisovali redi redovnikov. Le v mestih je glede te skrbi več reda. Zadruge rokodelcev, trgovcev skrbi za svoje reveže. Dr. Ratzinger piše v svoji zgodovini cerkvene skrbi za reveže, da je še le mestni trgovec red spravil v ta institut, še le ta prav organiziral to skrb. Meščani so upeljali v svojih bolnicah red in dobro gospodarstvo. Meščanstvo se je bojevalo proti premoči katoliškega duhovenstva. Kjer le more, mu odjemlje njegove dohodke. Teritorialni gospodi, — kralji, cesarji in knezi se osvobodujejo od cerkve ter meščanstvo v vsem podpirajo. Tudi ti hočejo odvzeti cerkvi dohodke iz boga-ime danih darov. Pojm v državi, v posvetni državi, nasproti »državi« cerkve kot »božjemu kraljestvu« se razvija, državna vlada hoče samosvoja postati in tu mora skrbeti za občni blagor. Tu mora državna vlada tudi skrb za reveže prevzeti in skrbeti za to, da reveži ne prevladujejo, da vse dela, kar more, beračenje odpravi in le prvim revežem pomaga. Tej državi bilo je tudi na tem da cerkev ne bogati z darovi za reveže.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. februarja.

— **Osebnosti.** Nadzornik v Poreču, g. Teodor Opitz, je imenovan načelnikom namestnikom pri železniškem stavbenem vodstvu na Jesenicah. — Nadinženir g. Fr. Schulz, ki je doslej zavzemal to mesto, je premeščen k ravateljstvu železniških stavb.

— **„Žrtev razmer.“** Deželno kot tiskovno sodišče v Ljubljani je potrdilo na višji ukaz odredeno konfiskacijo našega lista »Žrtev razmer«. Kakor smo že naprej naznanili, vložimo proti temu ugovor in bomo poročali o dotični obravnavi.

— **Kaki učitelji avanzirajo.** »Slovenec« ne more preboleti, da izdajalec slovenskega učiteljstva, nadslomškar Jaklič, zaradi lenobe ni bil premaknjen v višji plačilni razred. Zato vohuni in preži na vse strani, da bi zasledil kak slučaj in se maščeval nad naprednim učiteljstvom. Seveda, izbirčen pa ni »Slovenec«; zadovoljen je tudi z muho, saj zna po liguorjanski metodi napraviti iz muhe tudi slona. Tako je prakticiral »pravični« »Slovenec« tudi dne 6. februarja, ko se je pod zgornjim

zaglavjem zaletel v napredno učiteljstvo, pograbilivši neki slučaj, kateremu je »Slovenec« najmanj 90% svoje klerikalne domišljije pridelal in javnost po svoji stari navadi prav pošteno »nafarbal«. Pred vsem moramo povedati, da takega nadzornika na Kranjskem ni, ki bi »zaupno« povedal temu ali onemu, da ga pride drugi dan obiskat v šoli. Dotični bivši nadzornik, katerega ima »Slovenec« v mislih, je torej prav po krivem napaden in tudi oni napredni učitelj, kateremu predbacuje »Slovenec« pijanost, ni toliko zagrešil, kakor mu očita »Slovenec«. Če bi hoteli mi objavljati vse dogodke, katere vprizorijo naši kaplani v pijanosti, bi napisali lahko cele folije jante in vendar se jim nič ne zgodi! Ta učitelj je bil pa za prav neznamen prestopok v izvrševanju svoje službe kazenskim potom premeščen in zato tudi ni hilito leto pomaknjen v višji plačilni razred! Zadnja leta se je dotični učitelj korenito poboljšal in zato je bil letos tudi pomaknjen v višji plačilni razred.

— **Verski fanatizem našega dobrega ljudstva** poraja totalno podivjanost, kar priča tudi sledeča dogodbica, ki ima svoje domovinsko pravo v Vevčah poleg Ljubljane. Neke delavka iz papirne tovarne je imela poroditi. Prišla je domov ter se vlegla v posteljo. Gospodinjo, pri kateri je stanovala že dve leti, je prosila, da bi poklicala babico. Ta gospodinja je »verna ovčica«, in ko je čula, da ima njena sestanovalka nepričakovano poroditi, je postala rdeča kot rak ter pričela upiti, da se v njeni hiši ne bodo rodili nezakonski otroci, tako da je primorala porodnico, da je v noči tik pred porodom ustala iz postelje ter odšla drugam iskat zavetja. Pri napravljanju je ta pobožna ženica še pomagala oslabei delavki ter zaprla vrata za njo. Porodnica je šla k bližnjemu sosedu, nekemu tovarniškemu delavcu (Fr. V.) ter tam trkala na vrata. Žena Fr. V. je že spala in ni vedela, kdo trka. Ko jo je porodnica prosila, če sme vstopiti, je rekla: Seveda, kaj boste pa delali sedaj v noči in takem mrazu zunaj? Med tem ko je žena Fr. V. prižigala luč, se je porodnica naslonila na mizo ter stoji povila otroka. Potem so poklicali babico, s katero pomočjo so spravili porodnico v posteljo, kjer je potem ostala. Tista žensčina, ki je izpodila delavko na mraz tik pred porodom, je znana kot tercijska prvega reda in je storila to, hudodelstvo se lahko imenuje, vsled svojega verskega fanatizma, katerega popje vtepajo po deželi našemu »dobremu ljudstvu« v glavo. Popje preganjanje nezakonske matere in njih črviče neusmiljeno, dasi bi sami sebe morali največkrat postaviti na zatožno klop poleg ne-

poznalo, da je pred kratkim prebolela ...

Z njo je stopala, kakor sem spoznal, tudi mati, ki je peljala v vozičku nedoraslo dete. Malo zadaj je pa stopal mož, oče deklice, počasi zamišljeno in na obrazu se mu je poznalo, da ga razjeda bol ...

Okolu njega je pa skakalo kup otrok, a on jih ni gledal, ni se smejal svojim otrokom ...

Z Dragotinom vstaneva in greva. Toda on ni hotel iti domov na stanovanje. Ločila sva se in odšel je za družino, ki sva jo opazovala. Jaz sem pa kolovratil v temno predmestje ter šel k počitku.

Drugo jutro sem se ravno opravljal, ko pride Dragotin domov. Ni mi odgovoril, ko sem ga pozdravil, le nekaj je zamrmral ter legel na posteljo.

Potem me ni bilo doma celo dopoldne. Ko pridem ob dvajsetih domov, že ni bilo prijatelja v sobi. Na mizi je pa ležala vizitka z besedami:

»Dragi!

Ne zameri, da sem tako hitro odšel in še brez slovesa! Imam sitne opravke! Zdravstvuj!«

(Dalje prih.)

Radoslav Štrboncelj.

(Dalje.)

II.

Pri mnanh je ura udarila ravno devet, ko je g. c. kr. deželni vodni konceptni praktikant svojemu stanu skrajno neprimerno opravljen korakal k »rujavi žabi.« Ko se je približal gostilni, čuti je bilo že od daleč krik te skrajno nedostojne ponočnjaške družbe, med krobotanjem pa je režala harmonika in evilila kitara v nočno tišino. Tam na voglu ulice dremal je stupiden policaj, in prav nič ni storil, da bi razjasnil tem ljudem stališče, in jim povedal, da živimo v pravni državi.

Ko je g. Radoslav prišel po vsemogočih stopnjicah in koridorih in se potoma pošteno skregal z gostilničarjevimi kužoni, ki so živeli v divjem zakonu z neko moralno popolnem propalo domačo raco, ter odprl vrata v to shajališče državni varnosti skrajno sumljivih elementov, sprejel ga je huronski krik!

G. Radoslav je premeril družbo, in takoj z veseljem opazil, da medicinci prevladujejo v njej. Bilo jih je namreč troje Aeskulapovih činov: dr. Rodi, dr. Rudi pa dr. Ridi. Dr. Ridi se je v navadnem življenju sicer pisal Sedej, a ker sta imela onadva slična imena, na-

deli so še tretjemu podoben priimek. Dr. Rodi, ki je sploh rad veliko trdil, trdil je tudi to pot, da je uprav in in samo »Ridi« primerno ime, ker tiči v imenu samem nekaj važnega, dr. Ridi pa, da je golobradec in da ima sploh babjo dušo — od 8.—10. ure zvečer. Takrat je namreč za žensko emancipajo, za dobro večerjo, za sentimentalno ljubezen in za monogamijo.

Sicer je bil pa dr. Ridi hud in prepričan narodnjak, namreč, če mu je kdo rekel nemškutar. Kot vojak dosegel je svoj čas ponižno šaržo »asistentstretretarja«, torej človeka, čigar pogreba se vojaška banda sicer udeleži, a kar tako — brez ta »velkga« bobna. Še ne streljalo mu ne!

Rodi in Rudi sta bila nekoliko starejša kolega, tako v sredi med tistimi, »ki še nič ne vedo, in tistimi, ki so že vse pozabili.« Ridi je trdil, da sta še iz stare šole, ker ne vesta, da je »resorein« najnovejša univerzal medicina. V takih trenutkih je dr. Rudi pomilovalno pogledal svojega mlajšega tovariša, potegnil dvakrat dim iz svoje viržinke k sebi, in neskončno zaničljivo pripomnil »špitalar!«

Dr. Rudi je bil šele par večerov stalen član dičnega gremija pri »rujavi žabi«, odkar je ostavil svoje prejšnje zahajališče »pri umobolnih sraki« vsled

neprijetne afere z grajščakom Krivcem, afere št. 62 ex 1902. Ta afera pa je bila v tesni zvezi z njegovo afero št. 61, ko ga je bil namreč zapriseženi lovski čuvaj imenovanega grajščaka zalotil brez dovoljenja lovečega v revirju svojega gospodarja, ga na pristno kranjski način ozmerjal, mu vzel puško in ga, ker se je nekaj ustavljal, za nameček še parkrat sunil s kopitom tje v lakotnico s tako silo, da je dr. Rodi dobil po dolgem času zopet pacienta v roke: samega sebe, in si je lahko svojih čudotvornih zdravil zapisal, kolikor je hotel. Še isti dan zvečer pa se je temeljito sprl z grajščakom Krivcem, ki je tudi zahajal k »umobolnih sraki«. Slednji, poštenjak stare korenine, je namreč pričakoval, da opraviči dr. Rodi s par običajnimi frazami svoj samolastni poseg v tuj lov, in stvar bo pokopana; ali doživel je čisto nekaj drugega. Lokavi dr. Rodi je namreč, — svest si svoje krivice, — iz procesualne previdnosti, kakor pravijo juristi, takoj poprijel ofenzivo, zahteval od grajščaka, da brez odloka spodi iz službe dotičnega čuvaja, in ko je začuden grajščak to nepričakovano zahtevo odklonil, izjavil je dr. Rodi, da njega, grajščaka, ne smatra več za kavalirja. Na te besede je grajščak sicer rekel, da ga »lovski tat« ne more razžaliti,

ali to je bila laž, kajti razžaljenima sta se čutila oba, on in dr. Rodi, in sta drugi dan dva sveže podtemplana poročnika skoz in skoz prebrusila svoje nove podplate, toliko sta imela letanja, predno se je afera sicer na nekrvav a vendar za obe strani časten način rešila. Škodovala je ta afera zgolj nedolžni »sraki«, ki sta jo oba zapustila.

Pri »rujavi žabi« se je hitro udmačil in je s svojo krepko in brezobzirno individualnostjo že teroriziral krmarja, kuharico, natakario in omizje, slednje pač ne brez odpora. Bil je vestranski izobražen, vendar v nobeni stroki tako temeljito, da bi imel kaj predsodkov, in govorilo se je lahko z njim o vsem: O regulaciji valute, o prosti volji, o ženskih možganih, socializmu ali dunajski modi. Vendar se v zadnji tema mož iz katerihkoli vzrokov ni nič kaj rad spuščal, osobito ne, kadar je bila njegova milostna blizu. Mož je bil namreč v svojih prostih urah, to je celi božji dan oženjen; kakor hitro je vstopil na večer k »rujavi žabi«, je postal pa takoj »ledek in frej«, ter ostal tak do one ure, ko se zapirajo ljubljanske kavarne, od koder je moral na svoje veliko obžalovanje že zopet domov, kjer so se potem za njegovo soprogo začele proste vaje v govorništvu.

zakonskih mater. Kako slepo je to duhovniško sovraštvo, je razvideti iz dejstva, da se je župnik Kolar branil krstiti sina te delavke, rekoč, da delavec Fr. V., kateri je bil potem obenem za botra, ne spada pod »mater katoliško cerkev«, temveč — pod socialno demokracijo. Če pripomnimo, da v Vevčah stanuje najbolj fanatizovano »katoliško ljudstvo«, da »Marijina družba« izborna vspeva, smo dovolj označili popoln moralni propad, v katerega so pripeljali popje amošnje ljudstvo. Takih reči se sliši še nebroj. Tako si delavci vevške vrnice pripovedujejo o nekih »katoliških« ženah, katerih oče je nedavno umrl v ljubljanski bolnici, ne da bi ena izmed hčer spremenila svojega očeta na zadnji poti. Delavci si šepetajo, da je ena izmed teh »Marijinih otrok« imela tega, že pokojnega, moža — očeta — shranjenega v svinjaku. Tako so vzgajili to »katoliško« ljudstvo!

— **„Kmetijsko društvo v Št. Vidu pri Zatičini“** je mirno v Gospodu zaspalo. Umrlo je za slabim gospodarstvom. Kdor hoče kavo in tržaške fige prodajati, mora znati še kaj več, kakor maše brati. Partelist o tem smrtnem slučaju je priobčil uradni list včeraj v obliki sodnega naznanila.

— **Nepriljubljeni župnik.** Župnik Sušnik v Črešnjevci pri Slov. Bistrici je kranjski rojak, zato prešinen z Missievim in Jagličevim duhom. Prava pokora za občinarje. Vrlim Črešnjevčanom pa je sedaj dovolj njegove zdržabe, in te dni se je podala večja deputacija k škofu Napotniku prositi, da jih reši te nadloge. Deputacijo so vodili župani vseh treh občin v fari ter načelnik cerkvenega konkurenčnega odbora. Škof se je mnogobrojne deputacije tako ustrašil, da jo je poslal h kanoniku Hergu, ki je obljubil, pri tožbi ugoditi.

— **Odvetniški izpit** je na pravil v Trstu gosp. dr. Ivan Milan Hribar, sin gosp. župana Hribarja. Čestitamo!

— **„Kranjsko društvo za varstvo živalij“.** Gospod Lepold baron Lichtenberg, deželnega glavarja namestnik pristopil je društvu za varstvo živalij kot ustanovnik z ustanovnino 50 K.

— **Umrlo** je v Novem mestu gospa Roberta Mesella, tašča gosp. okrožnega zdravnika dr. Veseljka v Trebnjem.

— **Repertoire slov. gledališča.** Danes se igra drugič Dreyerjeva znamenita drama »Poskusni kandidata«. Glavno ulogo igra gosp. Hašler, večje uloge pa imajo gđ. Rückova, gđ. Kreisova, g. Dobrovolný, g. Lier in g. Dragutinović. — V četrtek, dne 12. t. m. je premijera Offenba-

Lepe umetnosti je zelo čislal in jih ljubil. Pel je tenor, sicer takozvani »kurji tenor«, a tenor vendarle je, — slikal je pse, ki so bili podobni cvetlicam in cvetlice podobne psom, in pred pol letom se je celo lotil glasovirja ne brez uspeha: c dur škalo je že imenitno izpeljal z enim prstom, ako je le pri pravi tipki prišel. Zadnji čas je tudi gojil intimnejše znanje z muzo, ki žal ni ostalo brez sledu in je precej škodovalo njegovemu ugledu pri urednikih.

Vrhu tega obsežnega delokroga se je seveda pečal tudi še z vesoljnim zdravilstvom, — kakor so prijatelji strdili, manj iz poklica nego iz hudomušnosti.

Zaradi popolnosti naj le še omenimo, da je bil dr. Rodi vnet sulčar; lovil je — in ne da se tajiti — tudi potegnil marsikakega korenjaka iz Ljubljane ali Save; mej svojega revirja seveda pač ni baš ozkosrčno rešpektiral: nad take malenkosti je bil vzvišen. Njegovi ribiški vspehi so najmanj ugajali njegovemu tekmeču v trkarstvu doktorju Poljanecu, kateri se je kaj rad imenoval, (seveda popolnoma nezasluženo) »prvega kranjskega sulčarja«. Dr. Rodi je o takih prilikah vedno dejal, da polnomočno pritrjuje temu naslovu, a samo v nemškem besedilu: prvi [kranjski] špisar! (Dalje prih.)

chove opere »Hoffmannove pri-povesti«.

— **Ruska vokalna kapela Nadine Slavjanske** in njen na novo ustanovljeni balalaika-orkester imel je na svoji letošnji umetniški turneji po Balkanu izvaeren vspeh. Knez bolgarski odlikoval je gospe Nadino in celo vrsto njenih umetnikov-pevcev z raznimi bolgarskimi redi in vsi koncerti te preoriginalne ruske umetniške družbe, ki stoji sedaj zopet na istem višku kot za četkoma pod vodstvom njenega očeta Agrenjeva, imeli so neobičajen umetniški in materialen vspeh. Sedaj koncertuje Slavjanska v Sarajevu, in vsi listi so polni hvale o njej in na novo preosnovani njeni družbi. Kakor čujemo, obrnil se je že odbor dramatičnega društva do im. prezarija Slavjanske, da, če mogoče, priredi vsaj jeden koncert tudi v Ljubljani.

— **Šola v Slavini.** V Slavini imamo lepo šolo, mislimo da bode glede lepote prva za postojnsko na Notranjskem. Tudi je napravljena za trirazrednico. Pa bode menda še precej vode v neuravnani Pivki poteklo, predno dobimo tri učne moči, katere bi bile tudi že zdavno potrebne, ker še niti dveh katere bi morale biti, že od meseca oktobra lanskega leta nimamo. Dasiravno imamo prav izvrstno učno moč v gospodu naučitelju, in je v svojem poklicu še prepožrtvovalen, vendar pri tako velikem številu otrok ni pričakovati tistega vspeha, ki bi se dosegel vsaj pri dveh učnih močeh. Prosimo naj pristojne oblasti to našo polovično ubogo šolo že vendar enkrat zopet omožijo. — Prizadeti roditelji.

— **Na Newyorškem pri-stanišču.** Slikanja za veliko »Slavčevo maskarado«, katere se vrši prih. nedeljo dne 15. t. m. v »Narodnem domu«, so skoraj dogotovljena, ter se prične prihodnje dni z postavljanjem istih. Kakor prejšnja leta, tako tudi sedaj je obrnil vso pozornost na skupno dekoracijo, da s tem poda občinstvu, pri katerem so »Slavčeve« maskarade splošno priljubljene, izreden užitek in vsestransko zabavo. Tudi za tiste je poskrbljeno, kateri ne bodo plesali, kajti v pristanišču so zasidrani velikanski parniki kateri nas bodo prevažali iz Amerike v Evropo in nazaj, poleg teh je pripravljenih večje število malih barčic, te bode lahko vsakdo sam krmaril, seveda s pomočjo izborne kapljice Zajčevih vin, kateri pridejo to pot prvič na Ameriški trg. Poleg že omenjenih skupin, je dospela v Newyork vest, da je v morju družba potujočih igralcev in se na dan maskarade gotovo tamkaj izkrea, ako parnik ne zadene na kako nezgodo. Tem so se pridružili tudi »Spanjolci« v narodnih nošah. Ker so naši trgovci in obrtniki poskrbeli za najraznovrstnejši prekmorski eksport, so razvili Amerikanci veliko reklamo za svoje izdelke, ter bomo vsak hip zagledali kaknega originalnega nosilca reklam in druge, tako bode zavladalo prav amerikansko življenje in vrvenje, svobodno na vse strani.

— **Zadruga pekov in kolačnikov** imela je v četrtek dne 5. t. m. svoj redni občni zbor pri gosp. Egidiju Bončarju na Sv. Petra cesti. Kot načelnik zadruge bil je zopet za dobo treh let jednoglasno izvoljen sedanji načelnik gosp. Jean Schrey, namesto odstopivšega podnačelnika g. Avgusta Jenkota bil je izvoljen g. Ivan Föderl, kot odbornika sta bila zopet na novo izvoljena dosedanja gospoda odbornika Ivan Bizjak in Ivan Žagar. Zadruga imela je v poslovnem letu 1902 en redni občni zbor ter tri izvanredne. Izvanredni občni zbori bili so večinoma radi nedeljskega in nadomestnega počitka pomočnikov, ter radi ustanovitve nove parne pekarnice sklicani. Vsa ta dela dala so zadržnemu načelnstvu obilo dela, kar dokazuje tudi to, da je zadruga v imenovanem poslovnem letu 216 vlog rešila. — G. podnačelniku Avg. Jenkotu se je vsled vsestranske delavnosti in požrtvovalnosti napram zadrugi izrekla splošna zahvala.

— **Zborovanje knjigovezov.** V soboto zvečer vršil se je v Auerjevi gostilni v Wolfvovih ulicah občni zbor društva knjigovezov na Kranjskem. Zborovanje je otvoril predsednik g. Jožef Kolb in je po kratkem pozdravu poročal o društvenem delovanju v pretečenem letu. Iz poročila društvenega odbora je posneti, da je imelo društvo 29 članov in 601 K 82 vin. dohodkov in 472 K 74 vin. stroškov. Društvo je dajalo

podpore obolelim članom in potujočim knjigovezom. V novi odbor so bili voljeni gg.: Jožef Kolb, predsednik; Edvard Benčič, podpredsednik; Franja Vondina, tajnik; Jožef Jančič, blagajnik; Ivan Jakopič, Karol Kulič; Jožef Selan, odbornik; Anton Ilersič in Avgust Kremžar, revizorjem. Blagajniku Janču je občni zbor izrekel zahvalo za njegov trud. Na zadevni predlog se je sklenilo, da priredi društvo v kratkem času svoj zabavni večer, h kateremu bodejo imeli vstop tudi po društvenih povabljeni gostje. Volil se je odsek, ki ima nalogo vse potrebno poskrbeti, da bode zabavni večer res zabaven.

— **Velika maskarada v Kostanjevici** bode v nedeljo 15. februarja v zgornjih prostorih Bučarjeve gostilne.

— **Narodna čitalnica v Kamniku** priredi 15. svečana 1903. v društveni dvorani sijajno maskarado Kamniško letovišče po zimi. Na vsopredru se nahaja mej drugim tudi velika koriandoli-bitka z eksplozijo konfetnih bomb, ples v postrih serpentinah, raznovrstne kotiljonske skupine, salonski umetniški ogenj, bistriska električna železnica — najinteresantnejša novost, itd. O polnoči se obdare najlepše tri maske z ličnimi darili, kôja jim prisodi nalašč v to svrhu sestavljena umetniška jury.

— **Samomor.** V Brežicah se je ustrelil umirovljeni učitelj gosp. Hahn.

— **Z Dunaja.** Jugoslovanski klub na Dunaju si usoja vabiti s tem na predpusten večer, ki ga priredi dne 14. februarja v prostorih »Slovsanske Besede« na Dunaju 1. Brännerstrasse 7. Začetek točno ob 8. uri. Na programu so sledeče točke: 1. Coeur Dame. Veseloliga v enem dejanju. Nemški napisal M. Bernstein. Pri tem sodelujejo: gospa prof. Reisnerjeva ter gg. F. Kobal, B. Baebler in M. Pirc. 2. Velezabaven solonastop slavnega ljudskega pevca kupletov; debituje g. M. Pirc. Na klavirju ga spremlja še slavnější virtuozi naš slovenski A. Grünfeld. 3. »Bucek in Buca na Dunaju« ali »Zakonska sreča«, v kakšne nevarnosti lahko pride. Komična zakonska tragedija v enem dejanju in nehanju s primerno predigro in marsikaterimi položaji in postojaji, prav lična za pogledat. Spisal Fr. Kobal. Tu sodelujejo: gospa Reisnerjeva, gg. Fr. Kobal in Česark ter g. baronica Winnreil. — 4. Slavnoznanu muzikalčna klowna Romeo in Julino. Svirata s priznano preciznostjo gg. Baebler in M. Pirc. 5. Ples — Ker se je v zadnjem času družabno življenje v jugoslov. klubu prav lepo razvilo in ker žrtvujejo sodelujoči — pred vsemi naj tu omenimo za klub prezasluzno gospo prof. Reisnerjevo — jako veliko časa in vse svoje moči v klubov proevit, se nadeja odbor, da se odzovejo dunajski rojaki vabilu v kar največjem številu. Gosti dobro došli! V soboto dobi vsakateri prijetno družbo — na svidenje tedaj točno ob 8. uri!

— **Mednarodna panorama.** Kdor hoče gledati »božje stvarstvo«, kakršno je izišlo iz rok Stvarnika šesti dan, naj gre ta teden v panoramo. Tu se kažejo otoki v Tihem oceanu s prebivalstvom »nepokvarjene« kulture. Od zidarja pa do Nj. Veličanstva kralja in kraljice imajo enakovredno mošnjo, t. j. kos pasu okoli ledij, na nekaterih otokih pa si domače krasotice še to prihranijo. Razun tega je videti tropične pragozde, lepe nasade kokosovih palm in orehov, bombaževcev itd. Tudi življenje na nemški ladiji »Hertha« je naravno prikazano.

— **Dinamični atentat na policijski stražnici?** Danes ob 1/4. zjutraj zgodila se je na policijski stražnici v magistratnem poslopu eksplozija. Policijski stražnik Franc Sinkovec je v veliki peči na stražnici popravil neko poleno. Ko je poleno zdrknilo na stran, je počilo in iz peči sta bruhnila ogenj in dim in zadisalo je po dinamitu. Stražnika Sinkovca je plamen potdesni tako obžgal, da se mu je vsa koža odlupila. Tudi lasje in brke so se mu osmodili. Iz dimnika je padlo polno saj na tla in puh je odprl v veži železna vrata, ki so pri dimniku, na stečaj. Sploh je bila sreča, da je puh dobil duška, ker sicer bi bilo razneslo peč in bi bilo stražnika Sinkovca ubilo. Domneva se, da so bila drva razstreljena z dinamitom in da je od istega ostal še kak nerazstreljen košček v polenu, ki se je vnel, ko je poleno zdrknilo na železno podstavo v peči. Mogoče pa je tudi, da je kdo iz hudo boje dal dinamit v poleno.

— **Mapad.** Včeraj pili so v Čerinovi gostilni v Bizoviku Ivan Prepeluh, vulgo Begelšek, krojač, Jakob Mojšker, zidar in drugi Bizovičani. Prepeluh je Mojškeru nagajal in ga za lase vlekel, kar je tega tako ujezilo, da je šel ven po motiko in je hotel z njo Prepeluha udariti, kar pa so drugi preprečili. Nato pa je šel Mojšker domov po kopačo in je Pre-

peluha pred gostilno pričakal. Ko je ta prišel iz gostilne, udaril ga je s kopačo po glavi, da ga je smrtnonevarno ranil. Jakoba Mojškerca so orožniki aretovali. Prepeluh se je v nedeljo oženil. Oj, to naše »dobro ljudstvo«!

— **Artilerijski stotnik ponesrečil.** Danes dopoldne ob 1/11. prijezdil je po Dunajski cesti topničarski stotnik Franc Mayer. Pred pošto je konju na asfaltnem hodniku spodrsnilo da je padel in svojega gospodarja vrgel pod sebe. Stotnik si je zlomil desno nogo v kolenu. Preeneli so ga v hotel »pri Maliču«, odkoder so ga odpeljali v vojaško bolnico.

— **Povezil** je včeraj ob 1/4. dopoldne na Marije Terezije cesti Hudovernikov hlapec Josip Cuderman 73 let starega strojnika Antona Kiršnerja, stanujočega na Marije Terezije cesti št. 8. Kiršner je šel ravno čez cesto, ko je privozil Cuderman. Konja sta podrla Kiršnerja na tla in kolo mu je šlo čez desno nogo. Poškodovan je na nogah in na glavi.

— **Tatvina.** Hlapcu Miklavžu Verhovcu, stanujočemu v Bohoričevih ulicah št. 28, je ukradel neznat tat iz zaklenjenega kovčega v sobi 21 kron. Tat je odprl kovčeg s ponarejenim ključem.

— **Garnizijski alarm.** Danes ob 1/8. je bil garnizijski alarm. Tudi v soboto zjutraj so bili vojaki alarmirani. Ali to kaj pomeni?

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 108 oseb, in sicer 36 Hrvatov in 72 Slovencev.

— **Poročen prstan najden.** Ivana Šega, žena poštnega sluga, stanujoča v Spodnji Šiški št. 159, je našla danes dopoldne v židovskih ulicah zlat poročen prstan.

— **Na včerajšnji mesečni semenj** je bilo prignanih 863 konj in volov, 239 krav in 65 telet, skupaj 1167 glav. Kupčija je bila dokaj živahna, poleg domačih so došli kupci iz Gorice, Morave in Tirolskega.

* **Najnovejše novice.** 600 letnico obstanka obhaja mesto Hal na Tirolskem meseca junija letos. — Pet ribiških parnikov severno nemške parobrodne družbe se je potopilo z moštvo vred. — Pretep med častniki in Sokoli je bil v Budjevicah, ko so se vračali ponoči s plesa. Častniki so rabili sablje. — Zgorela je predilnica Nassberger in Mistek v Brnu. — Splošni štrajk je napočil včeraj v Barceloni. 50.000 delavcev je vstavilo delo. Casopisi ne izhajajo. — Nad 1000 ljudi je ponesrečilo na takozvanih »Gesellschafts-otokih« v Južni Ameriki vsled povodnji. 80 otočičev je popolnoma opustošenih. — Tatovi so vlomili v poštni urad Wilten pri Inomostu ter odnesli mnogo vrednostnic in gotovine za 40.000 K. — Mažarske žrtve. V Nevki so bili obsojeni zaradi ščunjanja zoper mažarsko narodnost odvdenik Marković na pet, zdravnik Marković na tri in župnik Čulik na dva meseca ječe ter na globe 500, 300 in 200 K. — Dr. Livij Radivojevič, vpokojeni predsednik najvišjega sodišča v Zagrebu, tajni svetnik itd, je umrl v Zagrebu dne 7. t. m. v starosti 82 let. — Visoka starost. V Dol. Kijevu v Bosni živi kmet Tožo Galič, ki je dosegal ravnokar starost 122 let. Starček neprenehoma kadi čibuk. Oženjen je bil večkrat. Prvič se je oženil ravno pred sto leti. Tudi njegova mati je dosegla starost 125 let.

— **Kakor je splošno znano, dajejo »Mauthnerjeva«** semena za repo za klajo veliki dobiček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in cvetlice.

Telefonska in brzojavna poročila.

Marenberg 10. februarja. Z ozirom na včerajšnjo notico v »Slovenec«, javljam, da bode klerikalni lopovi, ki so me ovadili, kmalu razkrinkani. Dr. Pikl.

Dunaj 10. februarja. V današnji seji poslanske zbornice je na razpravi konverzijski zakon. Doslej so govorili Fiedler, Ploj, Kaftan in Biankini. Seja traja še. Prihodnja seja bo pojutrišnjem.

Dunaj 10. februarja. Danes sta poslanca vitez Berks in dr. Ferjančič izročila železniškemu ministru izjave interesentov glede prispevkov za podaljšanje kamniške železnice do Polzele in zgradbe stranske proge v Gornji grad ter ministru razložila pomen in važnost te proge. Minister Wittek je izjavil, da v kratkem odredi trasiranje te proge,

ker so tozadevni pogoji izpolnjeni.

Dunaj 10. februarja. Konec današnje seje izvoli poslanska zbornica odsek za premembo pravilnika.

Dunaj 10. februarja. V klubu nemške napredne stranke se je danes razpravljalo o tem, da je določitev dnevnega reda v poslanski zbornici postala popolnoma odvisna od Čehov. Klub je rekel, da se temu mora narediti konec, a tako, da se Čehom nič za to ne da, če odjenjajo.

Dunaj 10. februarja. Mladotičski klub je posl. dr. Stranškemu izrekel grajo zaradi njegovega govora pri razpravi o državnozborskem pravilniku, ker se dotična izvajanja dr. Stranskega ne strinjajo s klubovim stališčem.

Dunaj 10. februarja. Ker so nemške stranke danes sklenile, pod nebestvenimi pogoji glasovati za brambno predlogo, ima vlada za to predlogo že zagotovljeno večino.

Lvov 10. februarja. »Kurier Lwowski« javlja iz Varšave, da je bil neki škof primoran se odpovedati svojemu dostojanstvu in iti v samostan, to pa zaradi škandaloznih afer, ki so provzročile sodno postopanje proti njemu.

Sofija 10. februarja. Bolgarska vlada je signaturnim državam poslala energičen protest proti turškim pripravam za vojno. V protestu pravi, da je Turčija že mobilizirala drinopoljski in monastirski voj.

Sofija 10. februarja. Voditelja macedonskega gibanja prof. Mihajlovski in general Zončev sta sklicala glavne člane macedonskega odbora, ki so sklenili najeti znatno posojilo v svrhu agitacije v Macedoniji in izdati v ta namen posebne obligacije.

Madrid 10. februarja. V Barceloni ie nastal velik štrajk. Ker se tipografje in tramvajski uslužbenci niso hoteli pridružiti, sicer ni prišlo do generalnega štrajka, a vendar je 50.000 delavcev ustavilo delo.

Odprto pismo.*)

Nj. prevzvišenosti gospodu baronu Viktorju Heinu

Nj. Vel. tajnemu svetniku, o. kr. de-

želnemu predsedniku i. t. d.!

Vaša prevzvišenost je cesarski

namestnik in zastopnik o. kr. dunaj-

ske vlade na Kranjskem!

Ali je Vaši prevzvišenosti znano, da stoji tukajšnji dnevnik »Slovenec« pod pokroviteljstvom katoliškega škofa g. Antona Jegliča, člana gosposke zbornice na Dunaju, ki berilo tega svojega lista priporoča svojim vernikom v posebnih pastirskih listih, ter da piše ta škofov list katoliški duhovnik dr. Lampe, odgovorni urednik pa mu je katoliški duhovnik dr. Žitnik?

Ali je Vaši prevzvišenosti znano, da je ta škofov list pisal v številki z dne 7. svečana 1903 to-le: »Tako se gibljemo v Ljubljani, in zato se ni čuditi, da celo na elitne plese slovenske inteligence prihajajo ženske s — št. 137«

Ali ne počesčuje Vaša prevzvišenost in tudi v družbi s prevzvišeno svojo gospo soprogo prav mnogokrat elitne plese slovenske inteligence?

Ali nam Vaša prevzvišenost ne bode pritrdila, da presega navedena pisava »Slovenca« skrajne meje najprimitivnejše dostojnosti, ki so veljavne tudi za katoliške duhovnike? Predno storimo proti pokrovitelju »Slovenca« primerne korake neposredno na Dunaju in naravnost v Rimu vprašamo: Kaj hoče Vaša prevzvišenost storiti proti takim barbariskim izgredom duhovniškega glasila.

Z velespoštovanjem
več članov slovenske inteligence.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 10. februarja 1903.

Malobesni papirji.	Dunaj	Blago
4 1/2% majeva renta	100 85	101 05
4 1/2% srebrna renta	100 85	101 05
4% avstr. krona renta	101 60	101 80
4% zлата	121 15	121 35
4% ogrska krona	99 70	99 90
4% zлата	121 20	121 40
4% posojilo dežele Kranjske	99 75	—
4 1/2% posojilo mesta Spiljeta	100	—
4 1/2% Zadra	100	—
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	101 25	102 25
4% češka dež. banka k. o.	100	101
4 1/2% ž. o.	100	101
4 1/2% žast. pis. gal. d. hip. b.	101 40	102 40
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	—	—
10% pr.	107 25	108 25
4 1/2% žast. pis. Innerst. hr.	101	102
4 1/2% ogr. centr.	101 15	102 15
4 1/2% deželne hranilnice	101 15	102 15
4 1/2% žast. pis. ogr. hip. b.	101 15	102 15
4 1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100	100 50
4 1/2% češke ind. banke	99 25	100 25
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98	99
4% dolenskih železnice	99 20	100 20
3% juž. žel. kup. 1/2 1/2	305	307
4 1/2% av. pos. za žel. p. o.	100 60	101 60
Srečke.	—	—
Srečke od leta 1854	180	190
„ 1864	185 50	187 50
„ 1860	248	252
„ 1861	160	162
„ 1862	268 75	270 75
„ 1863	264 75	266 75
„ 1864	259	261
„ 1865	87 25	89 25
„ 1866	117 75	118 75
„ 1867	19 50	20 50
„ 1868	435	439
„ 1869	88	90
„ 1870	74	78
„ 1871	75	79
„ 1872	55 60	56 60
„ 1873	28 25	29 25
„ 1874	74	76
„ 1875	75	80
„ 1876	438	442
„ 1877	—	—
„ 1878	—	—
„ 1879	—	—
„ 1880	—	—
„ 1881	—	—
„ 1882	—	—
„ 1883	—	—
„ 1884	—	—
„ 1885	—	—
„ 1886	—	—
„ 1887	—	—
„ 1888	—	—
„ 1889	—	—
„ 1890	—	—
„ 1891	—	—
„ 1892	—	—
„ 1893	—	—
„ 1894	—	—
„ 1895	—	—
„ 1896	—	—
„ 1897	—	—
„ 1898	—	—
„ 1899	—	—
„ 1900	—	—
„ 1901	—	—
„ 1902	—	—
„ 1903	—	—

Stavbeni prostor

v Spodnji Siški ob Kauscheggovi cesti je po ceni in pod jako ugodnimi pogoji na prodaj.

Natančneje v pisarni dr. Karola Schmidinger, o. kr. notarja v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 7. (381—2)

Blagajničarko

za trgovino in loteristinj

se sprejme v službo. Ponudbe pod „Spretnost 33“ na upravnishvo „Slov. Naroda.“ (371—3)

Nova, krasna vila na Bledu

tik jezera, blizu prihodnjega blejskega kolodvora, z po vsej hiši vplanim vodovodom, (397—1)

se iz proste roke prodaja. Več pove Anton Pretnar na Bledu.

15 gld.

plačam tistemu, ki mi preskrbi službo pisarja ali kot sluga v kakšni pisarni. Več sem slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, imam dolgoletno dobro spričevalo in sem srednje starosti.

Ponudbe se prosijo pod „O. P.“ poste restante, Ljubljana. (335—3)

Za veliko žago na Kranjskem se išče

podjetnik

ki prevzame mesarstvo, pekarni in trgovino z drobnim blagom.

Prosilec mora izkazati sposobnost v teh obdobjih. (399—1)

Prošnje s prepisanimi spričevali naj se vpošljejo na upravnishvo „Slov. Naroda“ pod šifro „št. 100“.

Marija Zupan roj. Altmann

izprašana babica

vključno naznanja častitim damam, da se je iz Poljanske ceste št. 21

preselila

na Sv. Petra cesto šte. 13

ter se priporoča tudi nadalje. 347-3

Albert Domladis
trgovec in posestnik

Ela Domladis rojena Martinčič
poročena.

Ljubljana, dne 9. februarja 1903. (400)

Razglas.

Radi oddaje del pri demoliranju, dalje zidarskih, kamnoseških, tesarskih, krovskih, kleparskih, mizarskih, ključavničarskih, pleskarskih in steklarskih del za

zgradbo nove župne cerkve na Bledu

se vrši dne 23. februarja 1903 ob 10. uri dopoldne pri podpisnem stavbenem odboru pismena ponudbena razprava.

Načrti, proračun, pogoji in drugi pripomočki so na vpogled vsakomur v župnišču na Bledu.

V ponudbah, ki naj bodo zapečatene in se jim mora priložiti pet odstotni, na podlagi ponujane skupne svote proračunani vadij, se morajo navesti i enotne i skupne zahtevane svote.

Izrecno se pripominja, da je vsakomur prosto, da stavi ponudbo ali za posamezna dela, ali pa za celo razpisano delo, vendar se pa na ponudbe, ki ne bodo popolnoma odgovarjale pogojem razpisa, ali če bodo le pogojne, ali pa če se vložje prepozno, ne bode odzvalo.

Odbor za zgradbo nove župne cerkve na Bledu

dne 26. januarja 1903.

Načelnik:

Knez Ernest Windisch-Graetz.

(354—2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isel, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

Zahvala.

Usem velečenjenim gospodom, damam, društvom in dragim kolegom, ki so se me ob priliki moje 25letnice tako velikodušno spominjali, izrekam najiskrenejšo zahvalo. (396)

Danilo.

Kovaški mojster

sprejme takoj

krepkega dečka kot učenca.

Žglasiti se je v Konjušnih ulicah št. 1 v Ljubljani. (395—1)

Lepo predivo

na cele vagone ter tudi manjše partije, kakor tudi fižol kupi (310—4)

Anton Kolenc v Celju.

Trgovski učenec

s primerno šolsko izobrazbo, nekaj nemščine zmožen, sprejme se v večjo mešano trgovino na deželi.

Ponudbe naj se pošljejo upravnishvu „Slov. Naroda“ pod „trgovski učenec 100“. (294—5)

Graščina Bokalce pri Ljubljani

odda okoli 80 sezniev

bukovih drv

po 24 palcev dolgi. (398—1)

Komptorski praktikant

z dovršeno trgovsko šolo in znanjem stenografije, se sprejme z dobro začetno plačo pri tvrdki (11—32)

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Jzšla je knjižica

Cerkvene pristojbine

(št. 101) 321-3

za Štajersko, Koroško in Kranjsko.

Cena 24 vin.

Založil in prodaja

Rok Drogenik

v Ljubljani

Florijanske ulice št. 33.

Prešernove * * * * *

poezije

v novi popolni izdaji z življenjepisom, literarnopodpisnimi črticami in eseično oceno. — Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče vezje z zlato obrobo) 3 H, po pošti 3 H 20 h. Založništvo L. Schwentner v Ljubljani. (1839-82)

Pravým pokladem pro všechny, kdo pohlazenim v mládí onemocněli, jest výtečné dílo: Dra Retau-a Sebeochrana. České vydání po 80m vydání německém. S 27 vyobrazeními. Cena 4 Kor. Či je každý, kdo vdeší dílu tomu své uzdravení. Lze je dostati u F. Biercy, Leipzig, Neumarkt No. 21, jakož i v každém knižkupectví. (2788—10)

Svila za bluze

zadnje novosti! — Franko in že oearljeno. Bogata izbira vzorcev s prvo pošto. Tovarna za svilo Henneberg, Zürich. 6 (40—1)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. februarja: Fran Terdina, trgovec, 60 let, Stari trg št. 26, Brigtova bol. — Mihael Celarc, delavčev sin, 4 mes., Krakovski nasip št. 10, vnetje sopolnih organov. — Martin Petrič, strojevodje sin, 11 mes. Male čolnarske ulice št. 7, pljučnica. — Alojzija Zorc, zasebnica, 42 let, sv. Petra cesta št. 21, pljučnica. — Fran Jezeršek, črevljar, 30 let, Poljanska cesta št. 45, jetika. — Marija Hegyi, usmiljenka, 22 let, Račkega cesta št. 11, jetika. — Vinko Tičar, zidarjev sin, 2 1/2 leta, Cerkvene ulice št. 21, vnetje sopolnih organov.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Fehr.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9.	9. zv.	745.4	6.4	sr. jzhod	oblačno
10.	7. zv.	747.9	— 0.0	sl. ssvzh.	jasno
	2. pop.	752.1	5.0	sr. vzhod	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura 6.0°, normale: —0.8°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

Zahvala.

Za časa boleznj in povodom smrti moje preljubljene, sedaj v Bogu počivajoče soproge, gospe

Jerice Pintar

prejel sem toliko izrazov sočutja in pomilovanja, da mi ni mogoče vsakemu posebej se zahvaliti. Vsi sočutniki sprejmite tem potom izraz moje najiskrenejše zahvale, s katero združujem milo prošnjo, da ohranite drugo pokojnico v blagotnem spominu.

V Ljubljani, 9. svečana 1903.

Ivan Pintar soprog.

(401)

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnino, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključavničarskih izdelkov ter okov za vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posušilnice, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin in vsega drugega blaga za stavbo, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obiljanje stropov (štor), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žilindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond: 25,000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75,000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko-narodno upravo.

(26—16)

Vas pojanila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Žlahti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.